

LAKIALOITE 41/2005 vp

Laki ulosottolain 4 luvun 6 §:n muuttamisesta

Eduskunnalle

Ulosotossa muodostuu käytännössä monia ongelmia velkojen takaajille silloin, kun he joutuvat nykyisten lakien mukaan maksamaan takausvelkaa. Toisin kuin itse velalliset, eivät takaajat ole hyötynet ainakaan pääsääntöisesti siitä velasta, jonka maksajiksi he takaajina joutuvat. Kyse on usein myös velallisen takaajaa kohtaan käyttämästä hyväksikäyttömenettelystä. Esimerkiksi vanhemmat, isovanhemmat, avio- tai avopuolisot, naapurit tai muut hyvää tarkoittavat kansalaiset ovat suostuneet hyväuskoisesti velanhakijaa auttaakseen takaajiksi. Kun itse velallinen ei ole kyennyt hoitamaan velkaansa, on koko velan vastuu siirtynyt takaajille. Tämä on tietenkin koko takauskäytännön tarkoituskin velkojien oikeuksien lailliseksi turvaamiseksi, mutta käytännössä takaajan täydellinen rinnastaminen itse velalliseen tuottaa hyvin paljon vaikeita ongelmia. Näitä ongelmallisia kohtaloita ovat liian monet joutuneet kokemaan ja joutuvat kokemaan, ellei takaajan suojavastuuta ulosotossa koroteta. Tällä hetkellä ulosoton suojaisuus on oikeusministeriön tiedotteen (26.11.2004) mukaan vain 540 euroa kuukaudesta. Täten nykyinen suojaisuus on vain noin puolet määritellystä köyhyysrajan tulotasosta.

Koska takaajien tilanne suhteessa velkaan on etäisempi kuin itse velallisen, tulisi takaajien asema vastaisuudessa eriyttää velallisen asemasta. Tämä tapahtuisi parhaiten korottamalla ulosoton suojaosuutta takaajien kohdalla suuremmaksi kuin itse velallisen kohdalla. Perusteet ulosoton suojaisuuden nostamiselle ovat yleensäkin olemassa. Viittaan tässä yhteydessä 8

päivänä maaliskuuta 2005 jättämäni lakialoitteeseen (LA 20/2005 vp).

Takaajien aseman parantaminen ulosottokäytännössä vaikuttaisi hyvin tervehdyttävästi myös pankkitoimintaan. Sellaisia velkasuhteita ei syntyisikään nykyisessä määrin, joiden velanhoidossa olisi selvästi ennakoitavissa ongelmia. Näin myös pankit voisivat välttyä paremmin luottotappioilta. Takaajien aseman parantaminen välittömästi ulosoton suojaisuuden merkittävällä nostamisella esimerkiksi kaksinkertaistamalla nykyinen suojaisuus vaikuttaisi yhteiskunnallisesti hyvin tervehdyttävästi.

Perusteet ulosoton suojaisuuden nostamiselle suuremmiksi takaajien kuin itse velallisten kohdalla ovat myös selkeät. Takaajat eivät voi käytännössä vaikuttaa velallisen menettelyihin velkapääoman käytössä. Tämä on kohtuutonta takaajan osalta. Takaajat eivät voi liioin käyttää velkapääomaa kevytmielisesti, kuten velallinen voi tai on voinut käyttää.

Ongelmat korostuvat inhimillisesti katsoen erityisesti myös silloin, kun takaajana on eläkeläinen, joka on oikeutettu kansaneläkkeeseen. Tällainen kansalainen ei voi enää ennakoitavan elinikänsä aikana vaikuttaa henkilökohtaiseen tulotasoonsa. Kyse on usein käytännössä elinikäisestä takauksen tuottamasta velkavankeudesta. Tilanne on tällöin hyvässä tarkoituksessa toimineita kohtaan paljon ankarampi ja kohtuuttomampi kuin monen rikollisen rikoksistaan saama rangaistus. Siksi tulisi nopeasti nostaa takaajien kohdalla ulosoton suojaosuuksia. Tämä ei poistaisi vastuuta eikä heikentäisi velansaantia.

Kyseessä olisi tervehdyttävästi vaikuttava asia, mikä edistäisi myös yrittäjyyttä ja yritysten perustamista.

Edellä olevan perusteella ehdotamme,

että eduskunta hyväksyy seuraavan lakiehdotuksen:

Laki

ulosottolain 4 luvun 6 §:n muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti

lisätään 3 päivänä joulukuuta 1895 annetun ulosottolain (37/1895) 4 luvun 6 §:ään, sellaisena kuin se on laeissa 394/1973, 939/1988 ja 676/1998, uusi 5 momentti seuraavasti:

6 §

— — — — —
Kun ulosmittaus aiheutuu velan takaajana olemisen seurauksena ja toimitetaan palkasta, joka maksetaan tietyin väliajoin, on kuitenkin aina jätettävä ulosmittaamatta vähintään niin paljon kuin velallisen katsotaan seuraavaan palkanmaksupäivään asti tarvitsevan omaan elatukseensa ja hänen elatuksensa varassa olevien aviopuolisonsa sekä omien ja puolisonsa lasten

ja ottolasten elatukseen, mikä merkitsee yksinäisen henkilön kohdalla 1 081 euroa kuukaudessa ja tästä hänen omaan elatukseensa ja hänen elatuksensa varassa olevien aviopuolisonsa sekä omien ja puolison lasten ja ottolasten elatukseen katsotaan seuraavaan palkanmaksupäivään asti tarvitsevan.

—————
Tämä laki tulee voimaan 1 päivänä lokakuuta 2005.

Helsingissä 15 päivänä huhtikuuta 2005

Lauri Oinonen /kesk
Petri Neittaanmäki /kesk
Toimi Kankaanniemi /kd